

Aleksandra Cofta-Broniewska

Opatowice, gm. Radziejów, woj.
włocławskie. Stanowisko 3

Informator Archeologiczny : badania 19, 27-28

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Drugą fazę zasiedlenia stanowiska tworzyło osadnictwo ludności kultury łużyckiej z początkowego horyzontu rozwoju tej kultury /III okres epoki-brązu/. Sezon rozszerzył zakres posiadanych informacji, ugruntowując ustalenia dotyczące chronologii i genezy związków tej ludności /por. informator za sezon 1984/. Jest to stylizyka bez amfor, drzbaków i kubków, bezzdobna, jedynie z listwami plastycznymi, bezguzowa.

Badania zakończono.

NOWY MŁYN, gm. Brześć Kujawski
woj. włocławskie
Stanowisko 6

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne
w Łodzi

Badania prowadził dr Ryszard Grygiel. Finansowali: WKZ we Włocławku, Urząd Miasta i Gminy w Brześciu Kujawskim oraz MAIE w Łodzi. Kontynuacja badań z 1984 roku. Osada kultury pucharów lejkowatych - faza wiórecka grupy wschodniej według K. Jążdżewskiego.

Przebadano dalszych 285 m² powierzchni stanowiska /łącznie po dwóch sezonach 880 m²/, na której zarejestrowano liczne materiały ceramiczne, krzemienne i kamienne, zalegające luźno w warstwie oraz obiektach kulturowych. Przebadano dotychczas dwie koncentracje materiałów w obrębie osady, której ogólny zasięg obliczany jest na 2 ha. Wśród materiałów ruchomych na uwagę zasługują m. in. całkowicie zachowana miniaturka topora z guziczkowatym obuchem i liczne importy z krzemienia wotyńskiego. Z obiektów kulturowych pochodzi większa ilość, niżeli to stwierdzono w roku ubiegłym, kości zwierzęcych oraz węgle drzewne, która w trzech wypadkach pozwoliła ustalić chronologię bezwzględną materiałów za pomocą metody C14.

Materiały przechowywane są w zbiorach MAIE w Łodzi.

Badania będą kontynuowane.

OBKAS, gm. Kamień Krajeński
woj. bydgoskie

patrz
wczesne średniowiecze

OLCHOWO, gm. Zagórów
woj. konińskie
Stanowisko 9

Muzeum Okręgowe
w Konińcu

Badania prowadził mgr Krzysztof Gorczyca. Finansowało Muzeum Okręgowe w Konińcu. Pierwszy sezon badań. Osada kultury pucharów lejkowatych, osada kultury łużyckiej, osada nowożytna.

Stanowisko położone jest w dolinie Warty na południowy zachód od opuszczonej posesji nr 3, na zachód od cypła częściowo zalesionej wydmy. Badania miały charakter ratunkowy ze względu na głęboką orkę pod zalesienie.

Zakończono 4 wykopy sondazowe o łącznej powierzchni 40 m². Zarejestrowano 10 obiektów o charakterze dołków posłupowych bez czytelnego układu. Materiał w niewielkiej ilości zebrano głównie z warstwy I. Duża ilość wkopów nowożytnych pozwala przypuszczać, że stanowisko w większej części zostało już zniszczone.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Okręgowym w Konińcu.

Badania zakończono.

OPATOWICE, gm. Radziejów
woj. włocławskie
Stanowisko 3

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistoryi
Zespół Badań Kujaw

Badania prowadził Zespół Badań Kujaw pod kierunkiem doc. dr hab. Aleksandry Cofty-Broniewskiej. Finansował UJ /program RIII8/. Trzeci sezon badań. Osady kultur: pucharów lejkowatych i amfor kulistych. Ślady osadnictwa kultury łużyckiej.

Obiekt położony jest na szczycie kulminacji w radziejowsko-opatowickim cyklu wzgórz morenowych /tzw. wzgórze Prokopiaka/.

Kontynuowano eksplorację w dwu wykopach z roku 1984 /I/84 i II/84/, wytyczając nadto pięć nowych /IV/85 - VIII/85/, o łącznej powierzchni 115 m².

Do najłatwiejszych osiągnięć zaliczyć wypada następujące obserwacje.

1. Potwierdzono wcześniejszą /1984 r. / interpretację obiektu 1 /"rowu"/ jako fosy, otaczającej stosunkowo

niewielką powierzchnię wach. krańca eliipsowatej wyniosłości. Poczyniono nadto obserwacje upowatniające do sugestii, iż fosse, od strony wewnętrznej, towarzyszył wai zbudowany z czarnej gleby.

2. W zachodniej części wzmiankowanej wyniosłości zarejestrowano obszar intensywnego zagospodarowania /liczne obiekty gospodarcze zawierające bogaty i różnorodny zestaw źródeł/. Stwierdzono nawarstwianie się obiektów kultury amfor kulistych /KAK/ na warstwę i obiekty związane z kulturą pucharów lejkowatych /KPL/.

3. Dokonano wstępnej delimitacji powierzchni osady KPL, włączając ją z określonym elementem morfologii szczytu wzgórza morenowego.

Osadzie KPL /w tym także "konstrukcje obronne"/ datować należy na fazę VB, natomiast osadnictwo KAK ogólnie na fazę "sznarową". Zarejestrowano także śladowy udział ceramiki kultury lużyckiej o bliżej nieokreślonej chronologii.

Materiały są przechowywane w IP UAM.

Badania będą kontynuowane.

OPATOWICE, gm. Radziejów
woj. wrocławskie
Stanowisko 42

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistoryi
Zespół Badań Kujaw

Badania prowadził Zespół Badań Kujaw pod kierunkiem doc. dr hab. Aleksandry Cofty-Broniewskiej. Finansował UJ /program RHHS/. Osada kultury pucharów lejkowatych - obozowiska kultury amfor kulistych i kultury lużyckiej. Pierwszy sezon badań.

Obiekt położony jest na szczycie kulminacji w radziejowsko-opatowickim cyklu wzgórz morenowych /tzw. wzgórze Prokopiska/.

Prace wykopaliskowe poprzedziła szczegółowa inwentaryzacja powierzchniowa stanowiska. Zbadano ogółem 1.200 m², ustalając maksymalny zasięg osady KPL na ok. 1.000-1.200 m². Wykopami objęto przestrzeń centrum /obszar hipotetycznej zabudowy mieszkalnej - ok. 250 m²/ obiektu /-50 m²/ oraz północno-wschodniej jego peryferii /-50 m²/, gdzie wcześniej odnotowano przejawy działalności kamieniarskiej. Ogółem zbadano więc powierzchnię 100 m², w obrębie 4 wykopów /5 x 5 m/.

We wszystkich wykopach materiał wystąpił w prostych układach stratygraficznych, koncentrując się w warstwie humusu oraz w stropowych partiach podglebia, gdzie zarejestrowano obiekty: 5 tzw. jam i 11 dołków postępowych. Ogółem zarejestrowano ok. 6.500 fr. ceramiki, głównie KPL, przy śladowej domieszce materiałów kultury amfor kulistych /KAK/ i sporadycznie kultury lużyckiej. Wraz z ceramiką wystąpiła znaczna ilość źródeł krzemienno-kamiennych /w tym odpady, półfabrykaty oraz wytwory z waresztatu kamieniarskiego, produkującego stekery/, polepy, jak też niska ilość spalonych kości.

Osadę kultury pucharów lejkowatych można ogólnie datować na fazę IV /wczesny odcinek/. Bliższa chronologia pozostałych faz osadniczych nie jest tymczasowo rozpoznana.

Materiały są przechowywane w IP UAM.

Badania będą kontynuowane.

PARCHANKI, gm. Dąbrowa Biskupia
woj. bydgoskie
Stanowisko 12

patrz
okres wpływów rzymskich

PAWŁOWICE, gm. Sępszyca/
woj. lubelskie
Stanowisko 1

patrz
okres lateński

PELPLIN-MACIEJEWO, gm. Pełplin
woj. gdańskie
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne
w Gdańsku

Badania prowadził mgr Olgierd Fejczak. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Gdańsku. Pierwszy sezon badań. Osada kultury pucharów lejkowatych.

- Stanowisko jest położone w środkowo-wschodniej części Pojezierza Starogardzkiego w głębi dużego zakola rzeki Wierzyca, na północ od Pełlina. Na terenie osady występują gleby brunatne właściwe stworzone na glinach lekkich pylastych.